

Huis te Vraag wordt bedreigd en heeft uw hulp nodig

Wie via de Rijnsburgstraat, de vroegere Sloterweg, naar de Schinkelkade en de Zeilstraat fietst komt er langs: de imposante toegang naar begraafplaats Huis te Vraag. Het gaat om een uniek gebiedje van één hectare, dat sinds de annexatie van de gemeente Sloten door de gemeente Amsterdam decennialang werd vergeten.



Begraafplaats Huis te Vraag. Foto: Erik Swierstra.

De volgende keer dat u vanaf de Schinkel naar Sloten (of elders in Nieuw-West) fietst, kunt u even afstappen en het groene paradijsje bezoeken.

Daardoor is het nog gaaf en intact. Helaas heeft de gemeente er nu zijn zinnen op gezet om deze cultuurhistorie te willen vernielen, terwijl er prima alternatieven voor handen zijn. De geplande fiets- en wandelpaden hóeven immers niet per se dóór dit kleine gebied van één hectare te worden gelegd, maar kunnen er ook omheen worden geleid...

Voor degenen die Huis te Vraag nog niet kennen, volgt hieronder eerst een korte introductie. Daarna meer over de gemeentelijke plannen, wat hiertegen wordt ondernomen en hoe u kunt helpen.

Sinds de middeleeuwen

De geschiedenis van Huis te Vraag is rijk en gaat ver terug: In de middeleeuwen stond hier al een veerhuis aan de Schinkel met de naam 'te Vraghe' om de weg tussen Haarlem en

Amsterdam te 'overbruggen'. Het veerhuis was een van de weinige plekken in de omgeving waar je de weg kon vragen. Bekend is bijvoorbeeld dat de verdwaalde Maximiliaan van Oostenrijk, die in 1486 of in 1489 op bedevaart ging naar het Mirakel van Amsterdam, hier de weg vroeg.

1891: begraafplaats

De noodzaak van het veerhuis verdween aan het begin van de achttiende eeuw en er werd in het huis een katoendrukkerij gevestigd. Daar omheen ontstond een kleine nederzetting aan de Schinkel. Toen de drukkerij niet meer exploitabel bleek, werd het huis afgebroken.

Een jaar na de sloop, in 1891, legde Pieter Oosterhuis hier de eerste particuliere protestante begraafplaats van Sloten aan. Vanwege de aanleg van liet de eigenaar het polderland plaatselijk met zand uit Muiderberg twee meter ophogen. Hierdoor kwam het kerkhof op een terp kwam te liggen. Tegen dat talud liet Oosterhuis een zogenaamd 'ontvangstgebouw' neerzetten met verschillende wachtruimtes en een doodgraverswoning. De begraafplaats werd verdeeld in zestien secties en vier klassen, waar tussen de 12.000 en 16.000 doden hun laatste rustplaats vonden. In 1921 werd de gemeente Sloten, en dus ook deze begraafplaats, door Amsterdam geannexeerd.

Vergeten en verwilderd

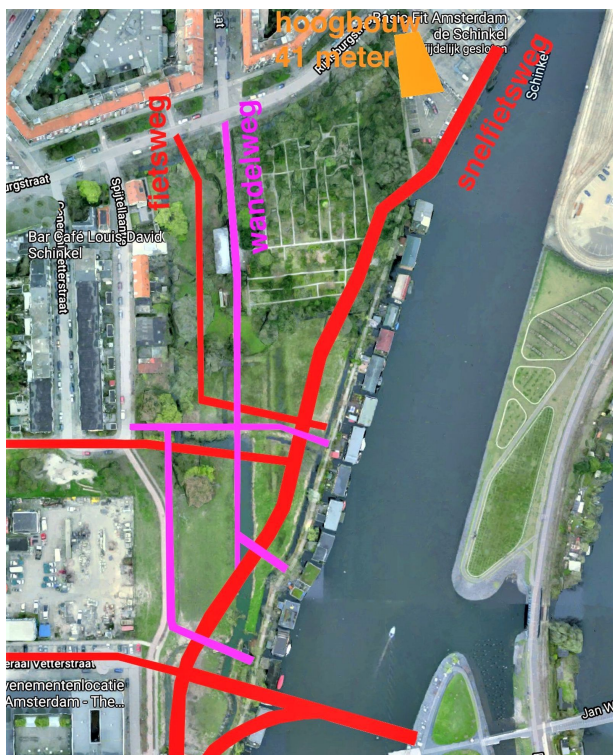
Toen de begraafplaats vol was, werd de grond begin jaren zestig verkocht aan de gemeente Amsterdam. De dag erop werd deze gesloten en vergeten. Het gevolg was dat er geen onderhoud meer op de begraafplaats werd gepleegd. Alles verwilderde. De tuin leek op een gegeven moment meer op een compleet verwaarloosde zandverstuiving dan op een begraafplaats. In 1987 was Leon Jozef van Heijden zo moedig een sollicitatiebrief naar de gemeente te schrijven om beheerder van Huis te Vraag te worden. In zijn woorden: "Ik zou daar graag iets tot stand brengen". En dát deed Leon.

Verborgene parel

In dertig jaar lukte het Leon om het ernstig

verwaarloosde gebied om te 'toveren' in een paradijs op aarde. Al die jaren verdedigde Leon deze verborgen parel ook tegen de gretige projectontwikkelaars en de oprukkende stad. Dankzij zijn inzet valt het gebied inmiddels onder de Hoofdgroenstructuur van Amsterdam en is het een gemeentelijk en cultuurhistorisch monument, waaraan gebruiksregels, openingstijden, onderhoud en biodiversiteitsregels zijn verbonden.

Nu wordt deze oase van rust wederom ernstig bedreigd door grootstedelijke plannen. De gemeente wil hier dwars doorheen doorgaande (snel)fiets- en wandelpaden aanleggen en de idyllische begraafplaats opnemen in een openbaar stadspark. Zo blijkt uit de [concept-projectnota Schinkelkwartier](#).



De plannen op het grondgebied van Huis te Vraag uit de concept-nota Schinkelkwartier verbeeld.

Catastrofaal als dit doorgaat

Als deze plannen op Huis te Vraag zouden worden uitgevoerd, zal het effect op dit gebied met zijn unieke karakter catastrofaal zijn. De ongewenste plannen passen totaal niet bij de erkende stilteplek, waar de ijsvogel nestelt. Het hier nog zichtbare en voelbare pre-stedelijke karakter van de stadsrand van Amsterdam eind

19e eeuw zou vernield worden. Dat betekent dat weer een van de weinige resterende stukjes waardevolle cultuurhistorie van de voormalige gemeente Sloten verloren gaat.

Als deze plannen door zouden gaan, wordt ook de laatste overgebleven veenweide in de wijde omgeving kapot gemaakt. Daarmee gaat een belangrijk stuk natuur aan de stadsrand verloren. En dat gebeurt dan juist op een moment dat het Amsterdamse stadsbestuur vergroening van de stad hoog in het vaandel heeft staan. Als de plannen voor het Schinkelkwartier niet worden aangepast, zal het dotterbloemlandschap, deze monumentale groene necropolis, voor altijd verloren gaan. De gemeente doet in zijn plannen voorkomen alsof de Hoofdgroenstructuur juist wordt verbeterd, maar: Het kan toch niet waar zijn dat uitbreiding van de Hoofdgroenstructuur in het Schinkelkwartier betekent dat deze kwetsbare groene hectare van onschatbare waarde vernield wordt? De Stichting Huis te Vraag heeft hierover een zienswijze bij de gemeente ingediend. Deze procedure loopt.

Teken de petitie

"Dat dit nog bestaat" een veel gehoorde verwondering van veel bezoekers en dat willen we graag zo behouden. Huis te Vraag moet gewoon met rust worden gelaten en verdient bescherming. Bent u het hiermee eens? Wilt u het behoud van deze unieke Slotense hectare steunen? Teken dan de [petitie](#), kom bij ons langs tijdens het Open Monumentenweekend en blijf ons volgen via deze Nieuwsbrief.

*Patrick van Ginkel,
Namens Stichting Huis te Vraag*

* www.huistevraag.nl

Zie ook:

* www.slotenoudosdorp.nl/huis-te-vraag-dat-het-nog-bestaat

* www.slotenoudosdorp.nl/huis-te-vraag-dodenakkers